

Орлин Василев

(1904 – 1977)

110 години от рождението му. Писател, драматург, публицист, филмов сценарист, преводач. Истинското му име е Христо Петков Василев.

Роден е в с. Враняк, Врачанско, в бедно чиновническо семейство. Завършва прогимназия в Бяла Слатина, където живее в дома на поета Николай Хрелков – приятел на баща му. Именно под негово влияние Орлин Василев се насочва към изучаване на световните майстори на перото. Изключван на няколко пъти за революционна дейност, той завършва гимназия през 1923 г. във Враца. Работи междувременно като печатар, дърводелец, огняр, а по-късно става учител, но е уволнен за нелегална дейност. През 1926 г. се преселва със семейството си в София, където сменя много професии – продавач, пи-

сар, търговски пътник, библиотекар.

За пръв път печата своя статия в редактирания от А. Страшимиров в „Ведрина“, по-нататък публикува и в други издания (вестниците „Кормило“, „Свят“, „Дума“, „Мисъл“ и др). Първите му произведения са посветени в голямата си част на Септемврийското въстание – романът „Бялата пътека“ (1929), сборникът разкази „Прости сърца“ (1930), повестта „Огненият обръч 1923 г.“ (1933). През 30-те години издава няколко книги с разкази за деца и сътрудничи на детски периодични издания. Пише и исторически романи – „Хайдутин майка не храни“ (1937) и „Зъб за зъб“ (1944), в които подчертава патриотичния борчески дух на народа.

След войната О. Василев се отдава на активна обществена дейност главно в областта на културата. Работи като директор на Радио София, зав. отдел „Белетристика“ във в. „Литературен фронт“, директор на Народната библиотека в София, депутат в Народното събрание. Принос е

работа му в областта на архиварството, библиотечното и музейното дело. През този период пише драмите „Тревога“ (1948), „Любов“ (1952), „Щастие“ (1954), есета, разкази, произведения за деца – напр. „Умните патици“ (1958), „Надхитрената хитрина“ (1963) „Гошо и лъвът“ (1977) и др. Автор е и на филмови сценарии – „Страхил войвода“ (1938), „Калин Орелът“ (1950), „Тревога“ (1951), „Хайдушка клетва“ (1958). ♦

Павел Матев

(1924 – 2006)

90 години от рождението му. Поет, общественик, изтъкнат интелектуалец, един от любимите лирици на няколко поколения българи.

50-те и 60-те години заема редица творчески длъжности – редактор в Комитета за кинематография, зам.-гл. редактор на сп. „Пламък“, гл. редактор на сп. „Септември“, както и високи номенклатурни постове.

Публикува от 1946 г. и е автор на десетки стихосбирки – „В строя“ (1951), „Време, родина, любов“ (1962),

ВСТЪПЛЕНИЕ

*Признателна, печална, непонятна,
незабравима идва есента.
Настъпва след опаловото лято
естественият цвят на любовта.*

*Ще охладее всеки пращен покрив.
Подплашени ята ще полетят.
И ще потънат пътищата в охра,
и нови чувства ще ме посетят.*

*Такъв сезон приемам мълчаливо.
Земята пие бавни дъждове.
Заспиват всички влюбени щастливи,
прегърнати от мокри ветрове.*

*И се кръстосват синьо и червено.
Оранжевият огън става тих –
едно предупреждение за мене,
което значи раждане на стих.*

„Чайките почиват на вълните“ (1965), „Натрупани мълчания“ (1973), „Когато птиците летят по-бавно“ (1979), „Сърдечни затишия“ (1985), „Бдения“ (1996) и много други. Редица негови стихове се превръщат в текстове на популярни естрадни песни. ♦

Роден е в с. Оризово, Хасковско. Завършва гимназия в Чирпан и славянска филология в Софийския университет (1949). През